

Cum se cuvine a ne păzi de păcate

„Oricine săvârșește păcatul este rob păcatului”. (Ioan 8, 34)

Sfinții Părinți arată că cinci sunt păzirile de păcat după mărturisire, spre a nu cădea omul în cele mai dinainte.

1.Întâia păzire este aducerea aminte de moarte și a nu uita de păcatele pe care le-a săvârșit. Aducerea aminte de moarte ne ajută foarte mult să nu mai păcătuim, după mărturia Sfintei Scripturi, care zice: „Fiule, adu-ți aminte de cele de pe urmă ale tale și în veac nu vei greși” (Isus Sirah 7, 38). Cel ce pururea își aduce aminte de păcatele sale să nu-și închipuie în minte și să nălucească persoanele acelea cu care a făcut păcatul, pentru că acest lucru este periculos pentru cel ce este încă pătimăș, după cum spune Sfântul Marcu Pustnicul (Filocalia, Vol. I, cap. 152-153).

Sfântul Ioan Scărarul arată același lucru, zicând: „Pentru păcatele cele trupești și urâte, să nu-și aducă aminte cineva de chipurile cu care le-a lucrat, iar de celelalte păcate pururea să-și aducă aminte, ziua și noaptea” (Op. cit., p. 105).

2.A doua păzire după spovedanie este fuga de pricinile păcatului. Cel ce a lunecat în păcate trupești să fugă de prietenia și vorbirea cu fețele cu care a păcătuit. Măcar de ne-ar fi rudă sau prieten bun, să ne aducem aminte de cuvintele Domnului care zice: „De te smintește pe tine ochiul tău cel drept, scoate-l pe el, și-l leapădă de la tine; că mai de folos îți este să pierzi unul din mădularele tale, decât tot trupul tău să se arunce în gheenă” (Matei 5, 55). Petrecerea împreună cu fețele care ne-au vătămat ne va aduce vătămare, pentru că scris este: „...să nu crezi pe vrăjmașul tău în veac” (Isus Sirah 12, 10). De aceea zice și Sfântul Apostol Pavel: „Fugiți de desfrânare!” (I Tesaloniceni 4, 3).

Este un lucru foarte înțelept ca omul să se teamă de primejdia păcatului, după cum ne învață Sfânta Scriptură: „Cel ce se teme de primejdie nu va cădea într-însa” (Isus Sirah 3, 25). La fel spune și marele dascăl al lumii, Sfântul Ioan Gură de Aur: „Cel ce nu fuge

departe de păcat, ci călătorește aproape de el, cu frică va viețui și de multe ori în ele va cădea” (Sfântul Ioan Gură de Aur, Cuv. 15).

3.A treia păzire este deasa spovedanie. „De ne vom mărturisi păcatele noastre, credincios este Domnul și drept ca să ne ierte păcatele (I Ioan 1, 4).

Deasa spovedanie ne aduce cinci foloase:

1.Primul folos este că, precum pomii, care se smulg des și se răsădesc, nu pot să prindă rădăcină adâncă în pământ, așa și obiceiurile cele rele și deprinderile păcătoase, prin mărturisire deasă, nu pot prinde rădăcini adânci în inima celui ce se mărturisește. Sau, precum un pom bătrân și mare nu se poate doborî numai cu o singură lovitură de secure, așa și un obicei sau deprindere veche a păcatului, numai cu o singură durere a inimii nu se poate scoate și dezrădăcina ușor. Dracii fug de cei ce se spovedesc des, căci cu deasa spovedanie stricăm cuiburile și mrejele lor.Reamintim pentru cei bolnavi trupește, că primul pas spre însănătoșire trebuie să fie îndeplinirea deasă a Tainei Sfintei Spovedanii în fața duhovnicului, de bună voie, cu umilință, cu hotărârea de a nu mai păcătui. Bolnavul, realizând mărturisire deasă, dreaptă și neprihănită, ajutat de dumnezeiescul har, va reuși să rupă legătura dintre cauza și efectul bolii la nivel spiritual și apoi la nivel fizic. De asemenea, sub epitrahil, cel în suferință descoperă Vindecătorului Suprem direct neputințele, gândurile și dorința de a se însănătoși sufletește și trupește, iar pe măsura nădejzii sale, va căpăta darul vindecării.Mărturisirea dreaptă înseamnă să spunem adevărul așa cum am făcut toate, însă numele aceluia cu care am greșit să nu-l rostim, iar ca spovedania să nu fie prihănită, presupune să nu dăm vina pe nimeni, nici chiar pe diavoli, nici pe oameni, nici pe vreo altă zidire a lui Dumnezeu, spunând că din cauza acestora am făcut păcatul, ci numai pe noi să ne învinuim și să ne prihănim și să zicem că numai noi suntem pricină a păcatelor noastre și nimeni altul.

2.Al doilea folos al creștinului ce se spovedește des este că ține minte ușor greșelile făcute de la ultima spovedanie; pe când cel ce se mărturisește rar, cu anevoie poate să-și aducă aminte de toate câte a făcut. Astfel, multe din păcate rămân nespedite și, prin urmare, neiertate. Pentru aceea diavolul i le aduce aminte în ceasul morții, dar fără folos, căci i se leagă limba și nu le mai poate mărturisi.

3.Cel ce se mărturisește des, chiar dacă i s-ar întâmpla să cadă într-un păcat de moarte, îndată aleargă la duhovnic, se spovedește și intră în harul lui Dumnezeu, căci nu suferă să aibă pe conștiință greutatea păcatului, fiind deprins a se curăți des prin Taina Spovedaniei.

4.Al patrulea folos al creștinului ce se mărturisește des este că pe unul ca acesta îl află moartea curățit și în harul lui Dumnezeu și având mare nădejde de mântuire.După mărturia Sfântului Vasile cel Mare, diavolul merge totdeauna la moartea dreptilor și a păcătoșilor, căutând să afle pe om în păcate spre a-i lua sufletul (Tâlcuire la Psalmul 70). La cei ce se mărturisesc des și curat nu poate afla nimic, deoarece s-au mărturisit, luând dezlegare pentru păcate.

5.Al cincilea folos al mărturisirii dese este acela că ne ajută să ne oprim și să ne înfrânăm de la păcate, aducându-ne aminte că după puține zile ne vom mărturisi din nou și vom primi canon de la duhovnic, însoțit de muștrare pentru cele făcute. Despre acest adevăr Sfântul Ioan Scărarul ne mărturisește: „Sufletul care socotește rușinea, canonul și muștrarea cea de la mărturisire, ca de un frâu se ține de la această mărturisire, spre a nu mai greși” (Cuv. 4 din Scara).

Referitor la aspectul rușinii Sfânta Scriptură ne mărturisește: „Este rușine care aduce păcat și este rușine care aduce slavă și har” (Isus Sirah 4, 24). Rușinea pe care o suferim la spovedanie ne va scuti de rușinea aceea pe care o vom suferi cu toții la ziua cea înfricoșată a Judecării lui Dumnezeu, după cum zice Sfântul Ioan Scărarul în Cuvântul 4:

„Căci nu este posibil fără de rușine a scăpa de rușine”.

4. A patra păzire de păcat după spovedanie este cugetarea la înfricoșătoarea Judecată de Apoi și la cuvintele ce le va spune Mântuitorul Iisus Hristos celor păcătoși: „Duceți-vă de la Mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este gătit diavolilor și îngerilor lui” (Matei 25, 21).

5. A cincea păzire este aducerea aminte de chinurile iadului, aducerea aminte că răutatea păcatului ne desparte de Dumnezeu și de fericirea dreptilor din Rai, precum și aducerea aminte de veșnicele chinuri ale iadului, care nu vor avea sfârșit.

După ce am luat la cunoștință de modul cum se cuvine a ne păzi de păcate, e necesar să știm că, dacă nu vom fi cu trezvie și în băgare de seamă de la primele mișcări ale păcatului în sufletul nostru, neîmpotrivindu-ne la timp și nechemând în ajutor numele Domnului prin rugăciunea din inimă, păcatul, odată răsărit în mintea noastră, va crește parcurgând douăsprezece trepte, ducându-ne în final la pierzare.

În prezentarea aspectelor legate de treptele păcatului vom pleca mai întâi de la o pildă a părintelui arhimandrit Cleopa Ilie: „Ați văzut poate, vreodată, când ia foc vreo casă sau vreo claie de fân sau paie. Dacă se întâmplă pe acolo cineva și are la îndemână o căldare mai înainte de a se întinde focul, îl poate stinge ușor cu puțină apă; dacă însă focul a luat proporții, va trebui o mare osteneală și multă apă pentru a-l stinge, iar uneori este cu neputință să mai fie înăbușită puterea focului. Asemenea se întâmplă și cu păcatul în noi”.

Fragment din cartea Pr. Mihăiță Popa, *Îndrumar pentru restabilirea sănătății* Text îngrijit și completat de Protosinghel Sofian Ardelean. Ediția a patra revizuită. Editura EVANGHELISMOS, București, 2009.